

Predlagam torej v imenu finančnega odseka, da se ti dve prošnji odklonita.

(Obvelja.)

Predlagam nadalje še sledečo resolucijo:

Polovico v deželnozborski seji dne 25. svečna 1897. l. dovoljenih draginjskih doklad in podpor je izplačati dne 1. mal. srpana 1898. l., ostanek pa naj se izplača dne 1. grudna 1898. l. in le v toliko, kolikor bi deležne učiteljske osebe po novem zakonu manj dobile, kakor do sedaj s temi podporami vred.

S tem se hoče dati navodilo, kako naj se izplačajo draginjske doklade, katere so se lansko leto dovolile od visokega deželnega zbora. Polovica naj se izplača dne 1. mal. srpana, druga polovica pa le v razmerju, kolikor bi manj dobili učitelji po novem zakonu, kakor znašajo draginjske doklade.

Deželni glavar: Želi kdo besede?

Nihče se ne oglasi.

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje poslanci, ki pritrjujejo resoluciji finančnega odseka, izvolijo vstati.

(Obvelja.)

Sprejeto.

Poročevalec Višnikar: Predlagam, da se načrt zakona sprejme v tretjem branju.

Deželni glavar: Gospodje poslanci, ki pritrjujejo predlogu gospoda poročevalca, da se načrtani zakon v celoti sprejme, izvolijo vstati.

(Obvelja.)

Načrt zakona je v celoti odobren in s tem je sprejet 1. predlog finančnega odseka.

Gospodje poslanci, ki pritrjujejo 2. nasvetu finančnega odseka, izvolijo vstati.

(Obvelja.)

Sprejeto, in s tem je rešena ta točka dnevnega reda.

Katere lastnosti gôji učitelj-vzgojitelj?

(Spisal Jos. Korošec.)

(Konec.)

Učitelju ni pa potreba biti veseljak, ali celo komik, ni se mu potreba prilizovati. Varuje naj se tega in onega, zakaj srednji pot je najboljši pot. Če je deloval učitelj s tako vnemo, z nekrivičnim srcem, kar je glavno vse veselosti, če si je okrepčal svojega duha, in ni življenje njegovo polno skrbi za njegove lastne potrebe (kar je pa skoraj gotovo pri večini učiteljev), bo imel obilo potrebne veselosti v težavnem stanju, in pridruži se mu še četrta potrebna lastnost sama ob sebi, namreč — mirnost.

Mirnost v srcu — to je prava mirnost! Kar marsikateri učitelj z vso skrbnostjo in ljubeznijo, marsikateri z vso strogostjo ne doseže, doseže učitelj, ki je miren, previden mož. Ta mirnost hoče, da ostane učitelj v vseh slučajih v šoli miren, trezen. Ne sme se brezmejno ujeziti pri napakah učencev, pa tudi se ne sme preveč veseliti pridnosti. Kaznuj z mirnostjo in enakodušnostjo neubogljivca, hvali z nežno zadovoljnostjo dolžnosti izpol-

njujočega otroka. Prevelika strogost in neizmerna hvala škodujeta enako, ker sta si ljubezen in jeza dve nasprotnici. Zadnja obuja zavist in malosrčnost pri součencih, ponos in nečimernost pri hvalisanih. Učitelj bodi skala, ob kateri se razbijajo mladostni valovi lahkomišelnosti in hlade vroči sončni žarki. Kolikokrat se pripeti pri lahko razburljivih učiteljih, da kaznujejo pogostokrat male napake ravno tako strogo kakor velike pregrehe in hvalijo posebno pridnost marsikaterega učenca ravno tako malomarno kakor vedenje dolžnosti izpolnjujočega.

K tem lastnostim se vredno pridružuj še poštenost, katera pridobi učitelju v občini in pri učencih vredno spoštovanje in čišlanje.

Čast je najboljša izpričevalo vsakemu človeku. Z brezčastnim in neznačajnim človekom se nihče rad ne peča. Zlasti naj pazi učitelj, ker si je pridobil čišlanje zaradi svojega stanu, ne pa zaradi lastnih zaslug, da ne izgubi tega.

Ako pa hoče biti učitelj poštenjak v občini in v šoli, izpolnjuj a) vneto, točno in pravilno stanovske dolžnosti, b) kaži dobri zgled z nramnim vedenjem otrokom in staršem, da prvi v resnici vidijo, kar se jim z besedami pripoveduje, zadnji pa imajo zavest, da otroke odgojuje pošten mož, c) ne plazi in ne vsiljuje se velikašem v občini. Če dobiš darila (koline), se zahvali, vendar se ne vedi, kakor bi se bil za kaj zavezal. Ne odlikuj bogatih staršev otrok nezaslužno, ne potiskaj ubožnega otroka zaradi bogatega v ozadje, sicer nisi pošten učitelj!

č) Bodi s svojimi tovariši (tovarišicami) vedno v bratškem prijateljstvu; priznaj, da tudi oni dosežejo uspehe in ne pusti, da bi te strast vodila, katera pravi uspehov nikdar ne prizna, ali pa zavida, ali celo skuša uspeh razveljaviti.

Učitelj imej vedno le najboljše svoje šole pred očmi, in to naj mu je eno, po kateri osebi dobiva šola „dobri glas“, še več: veseli naj se, da krepak mlad mož (gospica) pod njegovim vodstvom z isto vnemo deluje v blagor mladine kot voditelj sam.

d) Učitelj bodi pravičen tudi proti svojim višjim. Kolikokrat se pripeti, da skuša kdo svoje predstojnike, oziroma nadzornike varati s tem, da dresira učence v nekaj sestavkih. Res, da pravi šolnik to hitro opazi, neizkušenega pa časih le opehari. Dobro šolo, v kateri deluje pravičen učitelj, sme vsak čas nadzorovati katerisikoli nadzornik. Kaj pa koristi slepiti samega sebe, varati predstojnike, si kratiti čast, zaupanje in mirno vest?

Poleg vseh teh lastnosti gôji učitelj — vero. Učitelj brez vere je podoben zimskemu soncu, ki sicer sveti na zemljo, pa je ne ogreva. Že zakon z dne 14. vel. travna 1869. leta št. 62. § 1. pravi: Ljudski šoli je naloga, otroke nramno-pobožno vzgajati, jim razvijati duševne moči, jih oskrbovati s potrebnimi znanostmi in zvedenostmi v nadaljnje izobraževanje za življenje in jim dajati pravo podlago, da bodo nekoč vrli ljudje in državljani.

Učitelj vzgajaj izročeno mladino na podlagi naše svete vere. Da pa zadosti tej zahtevi, je potreba njemu samemu vere, da bo lahko rekel nekoč: Gospod, vsi, katere si mi zaupal, so tukaj: nobenega nisem izgubil zaradi lastne krivde!